

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรม เรื่อง ศิลปะประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุ ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผล การใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ โปรแกรมการฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์ แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน และแบบสอบถามความพึงพอใจ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค ที่เจ้าหน้าที่ได้คัดเลือกว่ามีสภาพร่างกายที่สามารถเข้าร่วมกิจกรรม และมีความสนใจ สนใจในการเข้าร่วมฝึกอบรมจำนวน 15 คน

5.1 สรุปผล

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค กรุงเทพมหานคร

5.1.2 ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค อาคารสุขสันต์ ปี พ.ศ. 2553 ที่เจ้าหน้าที่ได้คัดเลือกว่ามีสภาพร่างกายที่สามารถเข้าร่วมกิจกรรม และมีความสนใจ สนใจในการเข้าร่วมฝึกอบรม จำนวน 15 คน

5.1.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ โปรแกรมการฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุ

5.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1.4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง เป็นโปรแกรมการฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุ

5.1.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการเข้าร่วมฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์

5.1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Pre-Experiment) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบ One-Shot Case Study (พ่องพรรณและสุภาพ, 2549) คือ กำหนดกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเดียว และวัดผลหลังการทดลอง ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมฝึกอบรม

5.1.5.1 ขั้นตอนเตรียมการ

5.1.5.1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ถึงผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตดำเนินการฝึกอบรม

5.1.5.1.2 ติดต่อประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการและสังคม ผู้ช่วยวิจัย เพื่อวางแผนในการฝึกอบรม เรื่อง ศิลปะประดิษฐ์

5.1.5.2 ขั้นตอนการทดลอง

5.1.5.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองการฝึกอบรมด้วยตนเองและมีผู้ช่วยวิจัย โดยการจัดฝึกอบรม เรื่อง ศิลปะประดิษฐ์กับกลุ่มเป้าหมายเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง คือ วันจันทร์ ในช่วงเวลา 13.50 – 14.50 น. ในเดือนธันวาคม 2553 – มกราคม 2554 จนถึงสิ้นสุดการทดลอง

5.1.5.2.2 ขณะดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรมผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยประเมินทักษะการปฏิบัติงานของผู้สูงอายุทุกครั้ง

5.1.5.2.3 เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมตามกำหนด ผู้วิจัยให้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 15 คน ทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมฝึกอบรม เรื่อง ศิลปะประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุ และถ้าผู้สูงอายุคนใดมีข้อจำกัดในการเขียนและการอ่านหนังสือผู้วิจัยจะเป็นผู้อ่านข้อคำถามและบันทึกคำตอบ

5.1.5.3 ขั้นสรุป นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สรุปและอภิปรายผล

5.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและวิเคราะห์ตามขั้นตอน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

5.1.6.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุโดยแสดงการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

5.1.6.2 วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์ของกลุ่มเป้าหมายโดยแสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

5.1.7 สรุปผล

5.1.7.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมฝึกอบรมเป็นเพศหญิงทั้งหมด มีอายุอยู่ระหว่าง 66-70 ปี คิดเป็นร้อยละ 73.33 ภูมิลำเนาเดิมอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร รองลงมาอาศัยอยู่ในภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.00 และ 26.67 ตามลำดับ มีสถานภาพเป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 53.33 ส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 53.33 อาชีพเดิมคือ อาชีพรับจ้างและค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 53.33 และ 26.67 ตามลำดับ รายได้ พบว่า ปัจจุบันไม่มีรายได้ประจำ

5.1.7.2 ทักษะการปฏิบัติงาน คะแนนทักษะการปฏิบัติงานของผู้สูงอายุในชิ้นงานที่ 1 การตกแต่งถุงผ้าลดโลกร้อน ชิ้นงานที่ 2 การจัดดอกไม้บูชาพระ ชิ้นงานที่ 3 การ์ดแทนใจ ชิ้นงานที่ 4 กระเช้าอวยพร ชิ้นงานที่ 5 การทำพวงกุญแจจากเศษผ้า ชิ้นงานที่ 6 โมบายแขวนรูป ชิ้นงานที่ 7 การพับผ้าเช็ดหน้า ชิ้นงานที่ 8 การประดิษฐ์เข็มกลัด ทุกชิ้นงานอยู่ในระดับดี

5.1.7.3 ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมฝึกอบรมของผู้สูงอายุ จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการเข้าร่วมฝึกอบรม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านวิทยากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการฝึกอบรม ด้านหัวข้อการฝึกอบรม มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากจากทุกรายข้อของการประเมิน ส่วนด้านวัน เวลาในการจัดฝึกอบรม พบว่า บางรายข้อมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับคะแนนเฉลี่ยรวมจากทุกรายข้อที่ประเมินต่อการเข้าร่วมฝึกอบรมแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

5.2.1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะการปฏิบัติงานออกมาดีทุกชิ้นงานทั้ง 8 เรื่อง จึงควรมีการจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง แต่อาจปรับเปลี่ยนรูปแบบหรือเปลี่ยนวัสดุตกแต่งชิ้นงาน เป็นการนำเศษวัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุตามสมัยนิยม เช่น การัดอวยพรที่ตกแต่งจากกระดาษ อาจเปลี่ยนเป็นตกแต่งจากเศษผ้า การจัดดอกไม้ใส่กระเช้าอวยพรอาจเปลี่ยนเป็นจัดใส่แจกัน

5.2.1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจต่อ วิทยากร วัสดุอุปกรณ์ การฝึกอบรม หัวข้อการฝึกอบรม วัน เวลาในการจัดฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก แต่ควรจะมีการเปลี่ยนหัวข้อโดยสอบถามจากความต้องการและความสนใจของผู้สูงอายุเพื่อนำไปสู่การสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

5.2.2.1 ควรติดตามผลของโครงการฝึกอบรมว่าผู้สูงอายุที่เข้าร่วมฝึกอบรมได้นำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงหรือไม่

5.2.2.2 ควรจัดฝึกอบรมให้กับผู้สูงอายุในเขตต่างจังหวัดหรือชมรม สมาคมผู้สูงอายุ กลุ่มอื่น ๆ

5.2.2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุ ระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง